

KIADÓ HIVATAL:

Belicey-ut 4. szám
hova az előfizetési pénz
értékeket és minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitási díjben egy
sor közlésdíj 50 fillér

Hirdetések jutá-
nyos áron vétetnek
fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROSHIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 10 korona
Félévre . . . 5 korona
Negyedévre 2 k. 50 fillér

SZERKESZTŐSÉG

Belicey-ut 4. szám
hova a lapszemle rész
illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissz

Hivatalos közlemények.

11012—1901 Szarvas nagyközség előjáróitól

Hirdetmény.

Közírtó tétetik miszerint a vármegyei bizottsági
tagok választására a vármegye nagyságos Alispánja a
választást f. év november hó 11. napjára tűzte ki.

A választás a következő helyiségekben lesz meg
artva:

1. A Dankó Soma féle iskolában a hol az 1—474
hsz. a lakosok szavazhatnak.
2. A Rohoska István féle iskolában hol a 474—
78 hsz. a lakosok szavazhatnak.
3. A Paulenda János féle iskolában hol a 978—
1418 hsz. a lakosok szavazhatnak.
4. A Sinkovics Pál féle iskolában hol az 1419—
1830 hsz. a lakosok szavazhatnak.

Szarvason 1901 október hó 18

Az előjárók nevében

S a l a c z

első jegyző.

M e l i s

bíró.

10247

1901

Szarvas község előjáróitól

Árlejtési hirdetmény.

Alólírott községi előjáróság a község háza
beltelkén létesítendő gazdasági épületek építési
munkálataira ezennel nyilvános árlejtést hirdet.

Ezen építési munkálatokra a községi kép
viselő testület f. évi okt. 21. iki ülésén 181 kgy
szám alatt hozott határozatával 26 337 korona
24 fillért azaz Huszonhat ezer háromszázhar
minczhét korona 24 fillért irányzott elő.

A nyilvános szóbeli verseny tárgyalás 1901
nov. hó 21. ik napján d. e. 10 órakor fog
Szarvason a község háza tanácstermében megtar
tatni, mely halárnapra a vállalkozók ez uton
meghívatnak,

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% ka vagyis
2634 korona ké s z p é n z b e n t e e n d ő l e
az azoban az árlejtés eredményének képviselő
testületi jóváhagyása után biztosítékul elfogad

ható megfelelő értékű értékpapírokkal kicserélhe
tő vagy a munkálat teljesítése két helybeli jó
hitelű vagyonos polgár kezességével biztosítható

A jóváhagyott vállalati feltételek az építési
terv és részletes költségvetéssel együtt naponként
a hivatalos órák alatt az elsőjegyzői irodában
megtekinthetők.

Kelt Szarvason 1901 évi október 22. én.

Az előjáróság nevében:

S a l a c z,

elsőjegyző.

M e l i s,

bíró.

A vidék fejlesztése.

Magyarország előre menetele a legszoro-
sabb összefüggésben van a vidék fejlesztésének
kérdésével. Mert hiszen a vidék tulajdonképpen a
nemzet, a központ, a kormány annak csak kép
viselője, és ha nem úgy viseli érdekeit, nem úgy
szolgálja, hogy fejlődjen és erősödjék, akkor
vétkes mulasztást követ el.

A nemzet államfejlesztő ereje a vidékben
gyökeredzik. És a hol ez így van, a nemzet
legyőzhetetlenül erős, de a mely nemzet min-
den erejét a központba kényszeríti, az lemond
dott a jövő fejlődésének feltételeiről.

A mi nemzetünknek fontosabb szolgálá-
tot egy kormány, egy intézmény sem tehet,
mint az a mely a vidéket fejleszti és erősíti;
fejleszti és folyton minden erejével. Ilyen mó-
don a vidék minden képessége önkénytelenül
is munkára fejlődik, Véték, halálos véték, hogy
az a nagy munkás töke, a mely a vidéken ér-
téktelenül hever, nem hozhatja meg kamatait.
Mert a vidék, a nemzet tőkéje.

És ugyan melyik nemzet rendelkezik kü-
lönb tőkével, mint magyar? Van-e értékesebb
munkás anyaga bármely nemzetnek, mint a
magyarnak? A magyar nép anyagában min-
den irányu fejlődési feltételek megvannak,
Minden irányu fejlődésre képes a magyar

nép, csak épen az iparira ne lenne az? Elfo-
gultság nélkül lehet állítani, hogy a föld kere-
kén jobb munkás anyag alig van. Képes az
minden irányu fejlődésre.

A magyar faj anyagának előnyös össze-
tételében nemcsak a fejlődésképesség minden
feltételeit bírja, de bírja, — és ez az ami érték
re nézve félbe helyezi a legtöbb más fajnak
— az ő s anyag erejét, a mely a fejlődés hoz-
szú sorozatát rejti magában.

A külföld már rég felismerte a magyar
munkás intelligens és szívós erejét. És a ma-
gyar munkás kénytelen széles e világba osz-
lani, hogy képességének és erejének foglalkozást
keressen. Pedig halálos véték, hogy mind
az a kiváló erő, a mely széles e világon nagy
vagyonot szerez munkaadójának, — nem itthon
érvényesíti képességét s nem itthon gyarapítja
a nemzet vagyonát.

Áll ugyan az iparra nézve is, a mi a művé-
szetre, hogy hazája széles e világ és a 19-ik
század diadalmasan testvérítette össze a művé-
szetet az iparral. Csak az a kár, hogy a ma-
gyar ipari tehetség nem hazuról viszi a világ-
ba fejlettségét, hanem a külföldön tanulja
meg; de sajnos, vissza nem hozza, mert hi-
szén itthon alig tudná azt érvényesíteni.

Ha a kiegyezés után, a vasutak fejlődésé-
nek idejében, vezető körünk meghonosították
bármily áldozattal is a házipart, meghonosították
azért, hogy a vidéknek a népe saját szükségle-
teinek cikkeit előállíthassa, ma már egészen
más számokat tüntetne fel a behozatali árusta
tiszttika. A vasut a vidék népét is mozgatta és
ha azok nem is keresték fel a kereskedelmi
központokat, a kis kereskedelem elvitte a kül-
föld ipari cikkeit a legelhagyottabb vidék-
re is.

Nem kapott tehát a vidék első rendű mun-
ka ereje folytonos alkalmat, hogy iparilag ki-

T Á R S A .

KOSSUTH SIRJÁNÁL.

(nov. 1.)

Ő állottam én is,
Áhitattal, némán,
Azon a szent helyen
Ott annál a sínnál.
A kegyelet napján.

Láttam a könnyeket,
— Magam is könyeztem
Ott a kerepesi
Fényes temetőben.
Azon a szent helyen.

Kossuth Lajos sirja.
Már nem sir, de oltár!
Hová a magyar nép,
Imádkozni eljár.
A kegyelet napján.

P. J.

Régi szerelem.

Doby Miklós bámulatosan gyors kariert csinált.
Ismerősei még most is látni vélik, amint egyetlen,
jól megtakarított szalon kabátjában minden vasárnap
delután végig bandukolt a kis város utcáján, a népkert
felé, ahol Szabó Jánosok társaságában megivott két po-
lár sört.

Akkor még Doby Miklós aljegyző volt a járás-

biróságnál, akinek fizetésén kívül egyéb vagyon elköl-
téséről nem kellett gondoskodnia, most pedig képviselő
s akkora ügyvédi praxisa van, hogy a nagy jövedelmet
a dolga miatt nem volna képes elkölteni.

Es ha ott a kisvárosban nem éri valami kalamitás
Doby Miklós most talán járásbíró volna valahol az isten
háta megé dugott faluskában, nevelhetne egy csomo
gyereket a fizetéséből s várhatná, míg a kegyelmes
minister atyai szemé őt is meglátja és 200 firtal előbre
rakkoltatja.

Ugy esett a dolog, hogy Doby Miklós igazán sze-
rette Szabó Jánosék szüke leányát, aki nem volt sem
szép, sem gazdag, Szabó János telekkönyvvezető volt,
aki boldogan nézte mint fejlődik ki a gyengéd viszony
a Lenke és az aljegyző között. Álmaiban sokszor ke-
lére üelte járásbíró vejét, sokszor ábrándozott azon,
hogy mily boldog lesz, ha majd nyugdíjas korában
meglátogatja Lenkét, akit akkorra már nagyságos asz-
szonyának titulálnak.

A jó becsületes Szabó János azonban nem láthat-
ta leányát boldognak. Egy forró nyári napon a hivatal
ban letorult a székéről és meghalt.

A temetésen Doby Miklós a koporsó után ment s
Lenkét karron vezette. Tudta már az egész város is a
titkot s a nénikék könnyezőve dícsérték. Doby Miklós
nemes szívét, amely a gyászba nyilatkozott meg a sze-
gény leány iránt.

De a sors, az irigy sors König Edmudnak, a ko-
pasz bérkereskedőnek egy ostoba gondolatot adott s ez
az ostoba gondolat mindent lerombolt, minden reményt
lerombolt.

König Edmud rút, rezesorrú, öreges ember volt,
de rettenetes gazdag — úgy regélték — az egy milliót
is födözte.

Mikor a rezesorrú König beállított özv. Szabóné
hoz, hogy Lenke kezét megkérje, a szegény családnál
nagy volt a nyomoruság. Szabó ur után holmi váltócs-
kák maradtak, amelynek létezéséről az asszony semmit
sem tudott; ezeket a váltókat perelték s a végrehajtó
felírta még a megboldogult háló kontósát is.

Csoda-e ha az özvegy tódra borult a leánya előtt
s úgy kérte hogy tegye boldoggá a családot.

— Mi lesz így Jani öcsédből? mi lesz. Inas valami
goromba suszternél, mert taníthatni nem tudom. Meg az
apró Károlyka . . . a kis Malvin . . .

Az apróságok is belekapaszkodtak Lenke szoknyá-
jába, sirtak, könyörögtek, az anyjuk betanította őket.

— Lovat kaptok, nagyházbán laktok, mindennap
pecsenyét esztek.

Lenke pedig König ur felesége lett; Doby Miklós
pedig elbujdosott a városkából; bele temetkezett a nagy
városba.

Igy esett, hogy Doby Miklós nagy cariert csinált
sok pénzt szerzett, de nem házasodott meg.

Az ügyvéd már negyven év körül jár, de az idő
és a munka nem tudta megviselni. Az asszonyok azt
állítják, hogy Doby Miklós még mindig hódító férfi.

Zoltánfyné, aki pedig híres szép asszony, már
évek óta bizalmas lábón áll vele. Beszélnek erről is,
arról is, de ha a pletykában volna valami igaz, akkor
a szép asszony nem ütné dobra, hogy Doby a jó ha-
rátja. Egyébként az is lehet, hogy Zoltánfyné okosabb
mint azok, akik hírét költik.

képezze magát és Magyarország vidékein parlagon hevernek a legintellektuálisabb fejlődési képességek.

Ebből következett, hogy Magyarországon a vidéki ipari fejlődés megakadt, s ami ez irányban történt nálunk, az a nagy ipar érdekében történt és minden a központba, a fővárosba kényszerített. Így fejlődött tularánytalanul a központ a vidék rovására.

Ebből látszik, hogy közgazdaságilag milyen káros az, ha a központ a saját területére kényseríti az ipar és gyártelepeket. Minden központot veszedelemes gátolja az összefejlődésnek de legveszedelmesebb az ipari és kereskedelmi centralizáció, mert az minden erejével magához vonzza az ország szellemi és anyagi erejét.

Boldog Németország! nagyságának ereje számtalan vidéki központjában rejlik. Területén szétszórva a hatalmas ipari centrumok, a szellemi és vagyoni erő aránylagosan van elterjedve birodalma területén. Boldog munkás nép, amely születésének föld darabjain leli fel tovább fejlődését és nem kénytelen családjával a központ gyárainak lélekölő barackjaiba vándorolni.

A vidéken a kezdet kezdetével kell tehát a fejlődést megindítani. A házi ipar fejlesztése azon fontos feladat, mely irányban mindent el kell követni, hogy a nép munka kedvének fokozását a munka megszokás ezen abc-jét, mindenütt megindítsák. Ha meghonosodott a házi ipar, kifejlődött a munkás anyag, a kisipar már kiváló munkás erőt kap és kiváló munkásokat juttat a nagy iparnak.

A magyar népet munkára nevelni olyan értékes befektetés, ami sokszorosan meghozza kamatait. S ha már vagyonunk nagyrésze külföldre vándorol, ne engedjük a nemzet legnagyobb értékét, a munkás erőt kivándorolni.

El kell követni mindent, hogy a vidék érdekeit előmozdító minden tényezőt minden irányban érvényre juttassuk. Valahány irányzat van ami a vidék boldogulását célozza, egyuttal az ipar és kereskedelem felendülését is elősegíti.

A vidéknek a központtal szemben való nagy visszamaradását az is okozta nálunk Magyarországon, hogy legfontosabb érdekeinknek az ipar és kereskedelmet képviselték, azon nem az országos ipart és kereskedelmet képviselték, hanem egyes nagyobb vállalatokat és pénzintézeteket. A vidék iparának és kereskedelmének bajait nem ismerték a törvényhozás házában majd nem 33 esztendeig! Csak most, Hegedűs Sándor minisztersége alatt terjed a figyelem a vi-

dék felé. Csak most a mikor a központban is érzik, hogy a vidék beteg. Csak most fordul a figyelem nagyobb arányban a vidék felé, amikor az általános forgalmi pangás betegsége rá nehezedik az egész országra s átszállt a központba is.

Azonban alig van kilátás arra, hogy a létező bajokon rövid idő alatt segíteni lehessen, mert nehezebb azon elkövetett hibákat jóvá tenni, amely hibákkal fejlődési erőnket is idegennek szolgáltatott ki, mint az egész fejlődést újra kezdeni.

Közgazdaságunk épülete a kiegyezés szükségletéhez képest jól volt felépítve, de mi nem jól helyezkedtünk el abban az épületben. Idegen is bele kellett abba vinni s nem voltunk elég óvatosak, amikor az idegen kiszorította az épületből legelőrevalóbb gyermekeinket: az ipart és kereskedelmet. Most azon törjük magunkat, hogy az idegen nagyraölt gyermekei helyére visszahelyezzük saját árvaikat.

Megyebizottsági tagok választása.

Szarvason a megye bizottsági tagok választása november hó 11-én azaz holnap hétfőn fog megtartatni. Mind két párt erősen küzd, hogy jelöltjeit megválasztathassa.

A függetlenségi párt jelöltjei a következők:
I-ső alkerület.

Zvarinyi János, id. Marsal János, Dankó Soma, id. Sonkoly Márton, Nyemcsok Lajos, Roszik Mihály.

II-ik alkerület.

id. Kollár János, Dr. Szlovák Pál, Csicsel János, Dr. Reismann Adolf, Elefant János, Borgulya Márton.

III. alkerület.

Kovács János, Rideg János, Gyuris Mihály, Schreiber Lipót, Medvegy György, 1019 hsz. Gerhát György.

VI alkerület.

Zvarinyi János, Melis Pál, hsz.1420. Bakay Sándor, Sápiski György.

A szabadelvű párt a következőket jelölte:

I-ső alkerületben

Borgulya György, Kovács, Kornár György, Neumann Jenő tanár, Salacz Ferencz, Sárkány András, Scholcz Gyula.

II-ik alkerületben.

Czesznak János, dr. Fuksz Ignác, ifj. Janurik Pál, Melis György, dr. Mikulay István, Lustyik János.

III-ik alkerületben.

dr. Krösmárik János, dr. Szemző Gyula, Salacz József, Wolf Gyula, Popják György, és Gyuris János,

IV-ik alkerületben.

ifj. Behan Soma, Huszerl Lipot, Kis M. Mihály, Kozsuch Mihály.

Hirdetmény.

Szarvas község előljárósága közhírré teszi miszerint a község háza udvarán november hó 12-én d. e. 10 órakor több ócska ablak fog nyilvános árverésen eladatni.

Szarvason 1901. nov. hó 7-én.

Az előljárók nevében.

Salacz József,
első jegyző.

Melis János,
bíró.

Ujdonságok.

— Képviselőtestületi közgyűlés. Szarvas község képviselő testülete f. hó 7-én d. u. közgyűlést tartott, s a 20 pontból álló tárgysorozatból ez uttal csak a lényegesebb tárgyakról teszünk említést.

A tárgysorozat 1—8 tétel alatt felsorolt felsőbb jóváhagyások tudomásul vétettek.

A m. kir. belügyminiszteriumnak ama leiratás hogy a község a közigazgatási tanfolyamot hallgatók részére ösztöndíjat alapítson, a község nyomott anyagi viszonyaira való hivatkozással az ösztöndíjalapítás mellesztetett, de a közgyűlés elhatározta, hogy miúgy is az előzőekben is szívesen nyújt segélyt oly szegény soru szarvasi ifjaknak, kik a közigazgatási tanfolyamra beiratkoznak.

Waldmann Katalin korcsmárosnének, záróra meghosszabbítása iránti kérvénye egyhangulag elutasított. Élénk vitára adott alkalmat a szarvasi baptista egyesületnek abbéli kérvénye, miként a község részükre külön temetőt engedélyezzen illetve a temető létesítéséhez szükséges területet adományozzon a község a kérelmező egyesületnek. Többek hozzá szólása után a közgyűlés akként határozott, miként felhívja az Előljáróságot, hogy tengeren 30 nap alatt előterjesztést egy k ö z s é g i t e m e t ő létesítése s az ahhoz szükséges terület adományozása iránt.

Az Előljáróságnak abbéli előterjesztése, hogy az Ártézi kút felesleges vizének egyrésze, a község háza udvarára vezessék be, jóváhagyólag tudomásul vétetett.

Grünwald Ábrahám cégnek abbéli kérvényére, miként a község részükre szükséges petroleum szállításra nézve nyilvános árlejtés tartassék, a közgyűlés elhatározta, mivel az előljáróság a mostani szállítóval Holcsey Gusztávval megvan elégedve, továbbra is ő tölle fogja vásárolni a szükséges petroleumot.

Ezek után jött a közgyűlés legfontosabb tárgya, mely iránt közgyűlésünkben is általában volt az érdeklődés, t. i. a szarvasi ág. ev. egyháznak ama kérelme, hogy a községi iskolákban ez után a vallás t ő t n y e l v e n tanitassék. E feltűnést keltő kérvényt a képviselő testület tagjainak egyrésze mint törvénybe ütközőt egyszerűen vissza akarta adni, míg hosszabb vita a többi közebe vezet indítvány után a közgyűlés elhatározta, miként p r ó b a k é p e n megengedi, hogy a három községi iskolában a vallás t ő t ű l is előadások, de az esetre ha az engedély, a szépen haladásnak indult magyarosodásnak hátrányára lesz, akkor az engedély vissza lesz vonva. Sajnálattal kell megemlékeznünk a közgyűlés e törvénybe ütköző határozatáról, mert ez engedéllyel teljesen utját vágta a magyarosodásnak, s az egyszer megadott engedélyt pedig soha sem lesz módjában vissza vonni, mert azok a magyar ellenes érzelmű kérelmezők vezetőinek, kiknek ugyszol

Zoltánfy valahol vidéken fürjekre vadászik, a felesége pedig unatkozik. De kéznél van Doby Miklós aki ben nem hiányzik a képesség, hogy egy unatkozó asszonyt felvidítsen.

Egy forró augusztusi nap unalmát azonban Zoltánfy nem tudta elűzni. A barátságos kis szalonban, a hinta széken imbolygott. Kezében könyv volt, de nem olvasott, az ablak sarkára nézett, ahol a napsugár beszállt a homályos szobába. Szívesen látta volna már, ha Doby jönne, de a pontos udvarló késett.

Hat óra után végre felodesta Zoltánfy Doby Miklóst. Egy padon ült a társaság vette körül: három gyerek, meg egy posztónka. Az egyik gyerek barackot evet a lekvaros kezét a bácsi elegans ruhájába törölte, a másik port rakott csipőjére, a harmadik mellette ült a padon.

És — csodálatos — Doby Miklós még mosolygott a gyermekek játékán, bosszúgott velük, simogatta szűke fejüket.

Nemsokára jött egy halvány kis asszony. Az arca szeplős, egész alakja megtört. A gyerekek fel-sívtattak:

— Mama, mama.

Az asszony Doby Miklós karjára támaszkodott s megindult a menet a terras felé.

Zoltánfy bámúlt. Először valami ifjúkori titkolt viszonyra gondolt. Eh esztelenség, az az asszony olyan csunya. Bizonyosan valami szegény rokon.

Mire leért a terrasra, Doby Miklós már fagyaltott ostogatott a kicsinyeknek. Zoltánfy egyenesen feléjük tartott s legyezőjével Doby vállára ütött.

— Jó napot kép viselő úr.

Doby meglepetve üdvözölte a szép asszonyt.

— Ön is itt van?

— Ma reggel óta és valószínűleg sokáig itt fogok maradni. Nagyon szép hely ez. Mutasson be kérem s adjon egy kis helyet.

— Zoltánfy né unagsága, öv. Königné urnó.

Aztán, vontatottan, csendesen társalogtak. Mind-egyik asszony szeretett volna a másiktól Dobyról kérdezősködni.

Vékro a legkisebb gyerek segített a bajon. Elkezdett végtelenül bőgni, hogy haza megy. Öv. Königné összekapta a gyerekeket és eltávozott. Zoltánfy gúnyosan nézett utána. Bizony az — szegény — nem volt divatos dáma, nem királynői termet, ruganyos járása.

— Miklós, rokona magának ez a hülye?

— Nem.

— Ifjúkori ismerőse!

— Igen.

— Mondjuk ugy.

— De csak nem valami kaland, hiszen ez az asszony...

— Nem szép. Tudom.

— És mégis...

— Ehhez az asszonyhoz az nem fér hozzá. Sokkal jobb.

— Ah! tehát jobb mint én, talán az ő kedvéért akar engem elhanyagolni.

— Matild, legyen higgadtabb és hallgasson rám. Azt mondják a poéták, hogy minden életnek megvan a maga egyetlen nagy szenvedélye. Az én szenvedélyem ez az asszony volt. Egy kis hivatalnoknak a leánya:

ártatlan szőke kis lány akit a sors nagyon meglátogott. Miliomos vette nőül, a ki mindenét elvorte. Nyomorúságban hagyta őket hátra. A beteg asszonynak még egy kis üdülőre sem tellett.

— No most már értem. Ön ide hozta őket üdülni gyógyulni. Ez szép volt magától. De miért nem mondta meg ezt nekem is?

— Azt akartam, hogy csak akkor tudjon meg mindent, a mikor már befejezett tény lesz...

— Mi az, mit akar mondani!

— Én ezt a szegény asszonyt elveszem feleségül.

— Miklós! Megbolondult, Ezt az asszonyt? a ki rut, beteg, modortalan. Hogy fog ő kinézni az ön körében?

— Nem viszem oda.

— És az a három kiálhatatlan gyermek.

— Apjuk lesznek.

— Hát én, én? Nem jut eszébe, hogy nekem tartozik valamivel.

Este felé Doby inasa levelet hozott, amelyben elbucuzik néhány hétre. Elhatározása gyorsan jött, hivatalt ügyben is utazik, meg az idegei annyira kineztek hogy valami csendes felvidéki fürdőben ki akarja magát pihenni.

Zoltánfy né rettenetes bosszus lett. A levelet őz szegyerre, a sarokba dopta, becsegettette a szobalányt s csomagoltatott. Azt sem tudta, hogy merre van az a H. Fürdő, amelyet Doby a levélben említett, úgy kellett valahol a menetrendben megkeresni. De hány Fürdő van szép Magyarországon amely mind fürdő akar lenni, Csak H-val kezdődő van három.

Másnap a szép asszony kikötött Háfafa Fürdőben

ván nyomása alatt lett kiereszkolva e határozat, mindegyik lesz annyi ügyességük, hogy a látszatnak eleget fognak tenni, s a legalaposabb tót értelem terjesztése mellett is, a vallásosság örvé alatt mindég fognak ki bűvőt találni arra, hogy az egyszerű kicsikart engedélyt ne lehessen tőlük megvonni. Mint értesültünk a kisebb ségben maradt párt e határozatot a legerélyesebben szándékozik megfellebbezni.

Az előjárásnak abbéli előterjesztése, hogy a köz ségi pénztárnokok kezelése alatti pénztárak október havában is megvizsgáltattak s azok teljesen rendben találtak, örvendetesen tudomásul vétetett. Végül Kutlik Endre a köz ségi ipariskolák igazgatójának írásos előterjesztésére az ipariskolák tanszereinek kiegészítésére, a köz gyűlés 500 koronát utalványozott a közpénztárból.

Referens.
Értekezlet. A „Szarvasi helyi tanító-egyesület” 1901. évi. nov. 10-én ma délután 2 órakor az ipariskola III. oszt. tantermében értekezletet tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyakorlati előadás a számtan köréből első oszt. növendékekkel. Előadó: Brózik Károly. 3. A számtan módszere. Előadó: Paulenda János. 4. Előadók jelentése a legközelebbi értekezletről.

— A vármegye közigazgatási bizottsága november havi rendes ülését e hó 11-én fogja megtartani.

— Az ipartörvény revíziója. A kereskedelmi minisztériumban évek óta dolgoznak az ipartörvény revízióján. A régóta húzódó ügy most végre döntő stádiumba jutott. A kereskedelmi miniszter megbízásából Andor Endre dr. miniszteri titkár tapasztalatgyűjtés végett bejárja az egyes ipartestületeket, hogy küzvetlenül az érdekelt iparosokat hallgassa meg az ipartörvény iránt támasztott kívánságaikra nézve.

Békés vármegye — Apponyi Albertnek. Az újonnan összeült országgyűlés esztendői alakuló ülésén nagy lelkesedés között gróf Apponyi Albertet választotta meg a képviselőház elnökévé. A kijűnt politikust és pártatlan szónokot ez alkalommal táviratilag üdvözölte dr. Fábr Sándor alispán is Békés vármegye közönsége nevében, s mely itteni birtokai és régebbi működése révén büszkén vallja a nemes gróftól tagjának.

Választás. A békési evang. esperességben leszavaztak a felügyelőre és esperesre. Mult számunkban már közöltük, hogy melyik egyház hová szavazott, csak Komlóst és Földvárt nem közöltük, mivel azok csak vasárnap szavaztak és pedig Komlós 4 szavazatot Csermákra és Krcsmárikra, Földvár pedig 2 szavazatot Veresre és Krcsmárikra adta — Tehát Veres kapott 14 és Csermák 12. Krcsmárik 14 és Havári 12 szavazatot s így Veres József lett esperesnek, Krcsmárik pedig felügyelőnek megválasztva.

Tolvajlás. Zúbor Balázs né öcsödi asszony — ki ugyilátszik a saját falujában már nem mer lopni — f. hó 4-én éjjel át rándult Szentandrásra, s néhány ottani ismerősének az udvarába behatolt, s 16 db tyukot szedett össze s azokkal aztán megindult a szarvasi hoti piacra. Másnap reggel a mint észrevették károok a tolvajlást nyomban átjűttek a szarvasi piacra, s szeron cséjükre az ellopott tyukokat mind meg találták az azokat eladni akaró Zúbor Balásznél. Az esetet nyomban feljelentették a szolgálatot teljesítő rendőrök, aki aztán meg is akadályozta a tyukok eladását, Zúborinét pedig a rendőrségre kísérte, ki itt hosszas tagadás után a lopást beismerte, azzal a kijelentéssel, hogy neki már sehol sincsen szerencséje.

amely olyan kezdetleges apró fűszek, hogy Doby izlést sehogys tudta megérteni. Az egész telep létezik ritással van bekerítve, amelynek kapuján aranyrámban ingalja a szél a vendégek névsorát,

De Doby Miklós neve nem volt az aranykeretben Zoltánfyné kérdésökösödött. Az igazgató ismerte a nagy ságos urat, de nem tudta merre jár. Talán Homok-Füredre.

Zoltánfyné a viczinális sebességével sietett Homok-Füredre. Ez is csak olyan apró fűszek, csak annyiban különbözik a másiktól, hogy itt nem hársfa árnyékában hanem homokban fűződnek a vendégek, Doby Miklóst itt már nem is ismerték.

Át kellett rándulni Halmos-Füredre. Ez már népe sebb üdülő hely. Szép vidéken fekszik, van egy pár villája, vízesése. Es itt csakugyan megtalálta Zoltánfyné a kurlisztán Doby Miklós nevét.

A szép asszony elhelyezkedett a grand hotel erkélyes szobájában és kikémlelt a sötányra, amely a déli táni hőég miatt néptelen elhagyott volt.

Hűsével elevenedett az élet. Egy sváb rezes banda diszes uniformisban kiállt a piacra és reportoirját, a Ra detzky merssal kezdte meg. Csakugy recsegtek belé az ablakok. A közönség a rezes banda körül járt keringett az egyetlen uton.

Doby Miklós lehorgasztotta a fejét s egy mormogott maga elé.

— Az volt a bűn, ez a szív kötelessége.
— Tehát minden áron?
— Ugy lesz. Annak a nyomorult asszonynak és elhagyott három árvának szüksége van rá. Ön talál másikat helyettem.

— Bolond... bolond! dadogta a szép asszony és darabokra tépte a kezében tartott rózsát. V. L.

— Agyon rugta a ló. Magyar György, bérest, gazdája Konstantinovic György a mult hó 30-án azzal bizta meg, hogy a tanya körül legelésző csikókat hajtsa be az istállóba. Es a parancsnak eleget is tett, s mi dőn az istálló ajtaját beakarta húzni, egy kétéves mén csikó valamitől megijedve kirohant s az ott álló Magyar György bérest melbe rugta. Magyar a rugás következtében el esett, de csak hamar talpra állott, sőt egyet mást még csinálgatott is, de este felé bágyadság vott raja erőt s lefeküdt, s másnap délre meg is halt. Mint orvosi vizsgálat megállapította, Magyarat szíve táján rugta meg a ló, s belső elvérzés következtében halt el.

— Betöréses lopás. A csabai ut melletti tanyák között f. hó 6-án viradólág, Pecsénya Pál és Valach György szarvasi lakosok tanyáin a kamarákat állítólag az országuton tanyázó vándor cigányok feltörték, s onnért nagymennyiségű élelmi szereket s ruhaneműket, s két darab ponyvát elvitték. Csendőrségünk s rendőrségünk a már tőlük megszokott orlélyel s eredménnyel nyomozza a tetteseket.

— Új doktor. P o n y i c k y Elek szarvasi születésű orvosigazgatót a napokban avatták a kolozsvári egyetemen az összes gyógytudományok doktorává.

— Milyen idők lesz novemberben. A szegedi időjós november hóra kiadta már a maga jóségét. A hónap első fele szerinte fölötté változatos lesz, különösen igen erős hatású csomópontok fogják az időjárást befolyásolni s reánk nézve a kellemetlenebb hűvös hideg, szeles, esős változatokat hozni. A hónap második fele állandóbb időjárást hoz, de nem valószínűleg hogy ennek a színvonalát teljes lesz.

— Közgyűlés. A szinügyi bizottság első ülését folyó hó 5-én d. u. 3 órakor tartotta. Ezen ülésen elnöknek S a l a c z József, jegyzőnek K o l l á r Lajos választották meg. Az eddig benyújtott két pályázat felett nem döntött a bizottság, de elhatározta, hogy maga a szinügyi bizottság fog bérletet gyűjteni s a kész bérletre fog pályázatot hirdetni. A bérlet iv a hét folyamán lesz kihosszátva s a közönség közt közzétetni fog. Az aláírás kötelező. A bérletnél egy igen helyeseltető rendszert kíván a bizottság behozni az által, hogy bérletnél páros és pártatlan előadásokra is lehet, mi által előretik azon cél, hogy többen látogathatják az előadásokat s a törzsa bérletük nem lesznek kénytelenek nap-nap után látogatni a színházat. — Igen természetes, hogy mindenkinnek fontartatik az a joga, hégy az egész idényre is bérletet. A szelvény bérletnél a bérlet számot tízre szállította le, mely intézkedés folytán tetemesen szaporodhatik a bérlet száma, eddig ugyanis szelvényt harmincznél kevesebbet nem adott az igazgató. A közönség és a színészek kényelmére a nézőtérben úgy a szinpadon több csélszerű átalakítást határozott el a bizottság. Az első ülésen megjelent bizottsági tagok szép száma, s az ügyirat r utatkozó érdeklődés reményét nyújt arra, hogy e jövő színházi idény alatt a közönség méltányos kívánsága minden tekintetben ki lesz elégítve.

Botrány a buza piacon. Csunya jelenetnek vottak tanui azok kik kedden reggel a buza piacon voltak. Ugyanis B G buzakereskedő, T G hajhász csak azért ütötte nyakon, mert előle 8 mázsa búzát megmerészelt venni. Az öreg hajhász, ezen nemvart inzultusra támadója ellen fordult s botjával többször arcul ütötte. Ez nem az első eset ilyen verekedést B G már a multban is rendezett a piacon a közönség nagy gyönyörűségére.

— Fuvarköltéség. Ezután a törvényhatósági gyűléseken a békési bizottsági tagok valószínűleg mindig teljes számban fognak megjelenni mert van már — fuvarköltéség. Békés községo elhatározta, hogy a választott megyebizottsági tagoknak fuvarköltéséget fog utalványozni, hogy mindig jelen lehessenek a megyei gyűléseken. Meglehet, hogy a példa a megyében vonzani fog.

— Hány vasutas van Magyarországon. A Magyar Államvasutaknál évről évre nő az alkalmazottak száma s 1899-ben már nem kevesebb, mint 85.547-re rugott. E nagy számból 7494 hivatalnok, 11.714 altiszt, 24.334 szolga és 405 női alkalmazott. A többi munkás, akinek hivatalnok jellege nincs. Es a hadzereg fizetésül közel 90 millió koronát kapott, amiből a hivatalnokokra kerekén 20, az altisztekre 18, a szolgákra 22, a napszámosokra 27 millió korona esik.

— Kegyeletes ünnepély volt nov. 1-én Kondoroson mikor a hívek az egyházközégo jóltevőnek, néh. A c h i m Adámnak diszes vasráccsal bekerített sírboltjánál emlékünnepélyt tartottak, melyen H a v i s r Dani egyházm. felügyelő és dr. H a v i s r Gyula kondorosi felügyelő valamint a bold. rokonai közül is résztvettek. A lelkes rövid beszédben méltatta a jóltevőnek emléket. A sírra diszes koszorút küldött a boldogultnak unokaöccse, A c h i m Gusztáv csabai mérnök.

— A fegyencipar. Az igazságügyi miniszter elhatározta, hogy több iparágat, melyet a fegyházakban üznek, fokozatosan be fog szüntetni, mert esztendők óta és kiváltképp a legutóbbi időben mind hangosabban hangzik iparosaink körében az a panasza, hogy a fegyházakban üzött kézműipar egyenetlen versenyt folytat a hazai szabad iparral s ebből kifolyólag számos iparág kifejlődése akadályoztatik meg. A fegyencipar megszüntetése tárgyában értekezlet vott az igazságügyi minisz-

teriumban. Az értekezleten azzal a kérdéssel foglalkoztak, hogy mennyiben szükséges és lehetséges a fegyházak, börtönök és fogházak iparüzemét apasztani s a mezőgazdaságot nagyobb mérvben művelni. Az értekezlet arra a megállapodásra jutott, hogy a börtönök, fogházak lakóit a jövőben oly iparágak művelésére kell szorítani, amelyek hazánkban eddig egyáltalában nem készültek, vagy ha készítettek, a hazai szükségletet ki nem elégítik. Az így fenmaradó elem, amely a rabok mai létszámának mintegy 60—70 százalékát képezi, a földművelési és gazdasági munkára lesz szorítandó.

— A láthatatlan tinta. Érdekes fölfedezésre jutott. Varga Sándor türkevei kertésztanító. A növényi rostok boncsolása és préselése közben egyizben valamelyik növényből egy olajszerű, de aromatikusan fehér folyadék cseppent ki. Es addig vizsgálta, addig próbálta, míg végre rájűtt, hogy az a bizonyos aromatikusan növényi nedv egyike a legpompásabb tintáknak. Ez a tinta ugyan fehér és nyomot nem hagy a papíron, de hát mégis tinta, és az írást, mit vele csinálunk, nem mossa le az eső sem, sőt el lehet azt olvasni még esztendőnk mulva is. Ha nem van egy nyitja az olvasásának. Mielőtt az ilyen tintával írott papírról olvasni akarnánk, előbb meg kell melegíteni. Es az átmelégedés közben lassan-lassan vörössé, majd feketéssé válnak az eddig láthatatlan sorok. Szép ez a találmány, és főként érdekes. A szerelmes titkos levelezést ilyen tintával írva meg, vannak óva az avatatlan, kíváncsi szemektől. Hiszűk hogy kapva-kapnak majd Varga uram bűvös tintáján.

— Fizetés emelés helyett pótlék. Az ország tisztviselői táborában az államvasutak alkalmazottai tudvalevőleg külön csoportosultak s a megindult általános mozgalomban a maguk helyzetén külön szervezkedéssel és külön memorandummal igyekeztek segíteni. A vasutasok ezt a szecesszióját megmagyarázza a ő speciális anyagi helyzetük, mely, az állam többi tisztviselőihez mérten csakugyan a legmostohább. Kérleltük e miatt egész más volt, mint a fizetésemelést követelő hivatalnokoké. A vasutasok memorandumja mégis sokkal szerényebb, kívánságokkal állott elő a kormánynál, mint a többi államtisztviselőké. A vasutasok csak annyit kívánkoznak, hogy szüntesse meg a kormányt az az anomáliát a melyszerint a vasuti hivatalnoktól ugyanazt a kvalifikációt követelik, mint a hasonló rangú államhivatalnoktól de a vasutas fizetése mindamellet kétszáz forinttal kevesebb minden fokozatban, mint az államhivatalnoké. Ha ezt a kétszáz forintos differenciát most megadnának az állam, örök időkre boldoggá tenné minden vasutasat, Ennek a szerény reménykedésüknek teljesülésében erősen bizakodtak is a vasutasok, s nyit igéretet és megnyugtató biztatást kaptak minden oldalról. Kisizvárgott hír szerint nem fizetésemelést, hanem csak fizetési pótlékot kapnának a vasutasok. A családok évi fizetésük tizenöt százalékát, a mötlenek tíz százalékát, mindaddig, míg a fizetésrendezés végleg korezztül lesz vihető. Ez a pótlék, a mely körülbelül megfelel a többi államhivatalnok által ma is élvezett, ugynevezett drágasági pótléknak, 1902. évi január elsejétől kezdve jár az államvasuti tisztviselőknak, azonban csak a b u d a p e s t i e k n e k s o z o k o z nagy elkeseredést a vasutasok között.

Irodalom.

A v é r n á s z. Hiába állapodott meg a protestantizmus hódítása, a vallásos türelmetlenség üszke, ha közbe el-elesőndesült is, újra fel-fellobogott, mihelyt a politika átsuhant az országban. Hiába sorozták az Ujkorhoz az ellenreformáció korát, mégis csak Középkor ez az idő intézményeiben, szokásaiban s mindenek fölött erkölcsében. Karddal oldalukon jártak e kor férfiai, mérőgöggel a högyek. S a urónon és trón körül azok az ablakok ültek, a kiknek neve Medici Katalin, Henrik navarrai herceg, Guise Henrik. A vallásos szenvedély-áttnyult a politikai térra, a politikai indulat folyajutogatta a vallásos érzést, a fegyveres Armány benyomult a templomba, a mise és a nász ünnepei jelentei közé. Es a vérvás után következett az irtózatos Szent-Bertalan-éj s Páris utcáit és királyi palotája udvarait, tereit a hugenották vére festette pirosra.

Ennek a csodálatos, színeire festői, erkölcsében középkori, nyers és vad kornak a mozgalmas történetét találai a Nagy Képes Világtörténet 140. füzetében.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyet. tanár. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. VIII., Üllői-út-18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Felolós szerkesztő: S Z I K E S A N T A L.

Eladó föld

A hatházi dűlőben 250 négyszögöl gyümölcs fákkal beültetett dnyve föld eladó. Venni szándékozók tudakozódhatnak e lapok kiadóhivatalában.

DANTZKY SÁNDOR könyvnyomdája Szarvason.

ELVÁLLAL MINDEN A K Ö N Y V N Y O M D Á S Z A T K Ö R É B E V Á G Ó M U N K Á T, Ú G Y M I N T
DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK,
 ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, IZLÉSES MEGHÍVÓK ÉS TÁNCZRENDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANÓZÁSSAL
É T L A P O K, V Á R O S I É S K Ö Z S É G I H I V A T A L O S N Y O M T A T V Á N Y O K,
 JEGYZÉKEK, CZIM-, ASZTALI- és NÉVJEGYEKET GYÁSZLAPOK, KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOKAT stb.

Hirdetéseket jutányos áron vesz fel a **SZARVASI LAPOK**

kiadóhivatala

Fehér Lukács férfi szabó Szarvason.

Va szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint jóhirű

férfi szabó üzletemet

a Grünvald-féle házból az Árpád bazár 2. számú bolt helyiségébe helyeztem át.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozom, nem mulasztatom el üzletemet nagybecsű pártfogásukba ajánlani, ahol mindenféle szabású, sőt **dizsmagyar öltönyök** is a legjobb szabásban, gyorsan és jutányos áron készülnek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, mély tisztelettel:

FEHÉR LUKÁCS,

férfi szabó.

Szőlőoltványok

szokványminőségben
 A legkiválóbb 42 bór- és esemegefajokban
 fajtisztán, teljes jótállással.

É l ő k e r i t é s

Gleditschia esemeték és magvak.
 Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatk.

Oriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre — Ára 6 frt.

Dióesemtek. Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tevékenysége számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fényűzőn átújárják ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel ki az címére ingyen és bérmentve küldetnek kéri mely nincs az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban falun, pusztán gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesekben áll. kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelleki első szőlőoltvány-telep“
NAGY GÁBOR.
 Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Köhögés és hűtés ellen a Kaiser-féle **MELL-BONBONOK**

legbiztosabb hatásnak **2650** hiteles közjegyzői elismervény

Egyedüli elismert és biztos segély a köhögés, rekedtség és nyalkásodás ellen
Csomagja 20 és 40 fillér
 Egyedüli főraktár:

Bugyis Andorná, Szarvason

Hatóságilag Engedélyezett kör fűrésze berendezet, tűzifa telep

Vin szerencsém a n. fogyasztó közönségnek szives tudomására adni, hogy

tűzifa telepet

rendeztem be, a maikornak megfelelőt Bátorokodom ajánlani:

Gyertyán, Cser és Bük falmat, vaggonszám ölszám, úgy szintén métermázsanként.

Porosz-szén Petrozséni, Salgótarjáni, Czenteri, úgyszintén. Briket szeneimet.

Gyors szállítás, pontos kiszolgálás.

A n. fogyasztó közönség szives megbízásait kiváló tisztelettel

Pletenik József.

Sürgöny czim: Nádházy Szarvason.

Alapított 1879 ik évben.

NÁDHÁZY JÁNOS TEMETKEZÉSI VÁLLALATA SZARVASON.

(Kórház utca 1260 házszám alatt saját házában.)

Elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: ércz és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók 2 frtól felebb, érczkoporsókat gyermekeknek 8 frtól felebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frtól felebb.
 A Nádházy „Temetkezési Vállalata“ a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít.

Kiváló tisztelettel:
Nádházy János

Valamint ércz koszoruk.

Nyomatott Dantzky Sándor könyvnyomdájában Szarvason 1901.